

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

10 ноември 2016 година *

„Преюдициално запитване — Спешно преюдициално производство — Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Европейска заповед за арест — Рамково решение 2002/584/ПВР — Член 1, параграф 1 — Понятие „съдебно решение“ — Член 6, параграф 1 — Понятие „издаващ съдебен орган“ — Европейска заповед за арест, издадена от Министерството на правосъдието на Република Литва за целите на изпълнението на наказание лишаване от свобода“

По дело C-477/16 PPU

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Rechtbank Amsterdam (Амстердамски първоинстанционен съд, Нидерландия) с акт от 2 септември 2016 г., постъпил в Съда на същия ден, в рамките на производство за изпълнение на европейска заповед за арест, издадена срещу

Ruslanas Kovalkovas,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: Т. von Danwitz, председател на състава, Е. Juhász, С. Vajda, К. Jürimäe (докладчик) и С. Lyaourgos, съдии,

генерален адвокат: М. Campos Sánchez-Bordona,

секретар: М. Ferreira, главен администратор,

предвид взетото решение, след изслушване на генералния адвокат, да не се провежда писмената фаза на производството в съответствие с член 111 от Процедурния правилник на Съда и предвид изложеното в съдебното заседание от 5 октомври 2016 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за нидерландското правителство, от М. Bulterman, Н. Stergiou и В. Koopman, в качеството на представители,
- за германското правителство, от Т. Henze, М. Hellmann, J. Möller и R. Riegel, в качеството на представители,
- за гръцкото правителство, от Е. Tsaousi, в качеството на представител,
- за финландското правителство, от S. Hartikainen, в качеството на представител,

* Език на производството: нидерландски.

— за шведското правителство, от A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren, H. Shev и F. Bergius, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от R. Troosters и S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 19 октомври 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 1, параграф 1 и член 6, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, 2009 г., стр. 24, наричано по-нататък „Рамковото решение“).
- 2 Запитването е отправено във връзка с изпълнението в Нидерландия на европейска заповед за арест, издадена от Министерството на правосъдието на Република Литва (наричано по-нататък „литовското министерство на правосъдието“) срещу г-н Ruslanas Kovalkovas за целите на изпълнението в Литва на наказание лишаване от свобода.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Съображения 5—9 от Рамковото решение гласят:

- „(5) Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. Освен това въвеждането на нова опростена процедура за предаване на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване дава възможност за премахване на сложността и евентуалното забавяне, присъщо на настоящата процедура по екстрадиция. Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.
- (6) Европейската заповед за арест съгласно настоящото рамково решение е първата конкретна мярка в областта на наказателното право, която прилага принципа за взаимно признаване, който Европейският съвет определя като „крайтъгълния камък“ на съдебното сътрудничество.
- (7) Тъй като заместването на системата на многостранна екстрадиция, приета с Конвенцията за екстрадиция от 13 декември 1957 г., не може да се постигне напълно от държавите членки чрез едностранни действия, а поради своя мащаб и въздействие може да се постигне само в рамките на Съюза[,] Съветът следва да приеме мерки в съответствие с принципа на

субсидиарност, посочен в член 2 [ЕС] и член 5 [ЕО]. Съгласно принципа за пропорционалност, така както е определен в последния текст, настоящото рамково решение съдържа необходимото с оглед постигането на тази цел.

- (8) Решенията за привеждане в изпълнение на заповедите за арест трябва да бъдат предмет на достатъчен контрол, което означава, че съдебният орган на държавата членка, в която издирваното лице е задържано, следва да вземе решение за неговото предаване.
- (9) Ролята на централните органи при изпълнението на европейската заповед за арест трябва да бъде ограничена до практическа и административна помощ“.

- 4 Член 1 от Рамковото решение е озаглавен „Определение на понятието европейска заповед за арест и задължение за изпълнението ѝ“ и гласи:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване [от] друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

[...]“.

- 5 Членове 3, 4 и 4а от Рамковото решение определят случаите, при които не се допуска изпълнение, и случаите, при които може да бъде отказано изпълнение на европейска заповед за арест. Член 5 от Рамковото решение урежда гаранциите, предоставяни от издаващата държава членка в особени случаи.

- 6 Член 6 от Рамковото решение е озаглавен „Определяне на компетентните съдебни органи“ и гласи:

„1. Издаващият съдебен орган е съдебният орган на държавата членка, издала европейската заповед за арест, компетентен да я издаде съгласно правото на тази държава.

2. Изпълняващият съдебен орган е съдебният орган на изпълняващата държава членка, който е компетентен да изпълни европейската заповед за арест съгласно правото на тази държава.

3. Всяка държава членка следва да уведоми генералния секретариат на Съвета за компетентните съдебни органи според своето законодателство“.

- 7 Член 7 от Рамковото решение е озаглавен „Сезиране на централния орган“ и предвижда:

„1. Всяка държава членка може да определи централен орган, а когато правната ѝ система го предвижда[,] и повече от един централен орган, който да подпомага компетентните съдебни органи.

2. Държавата членка има право, когато е необходимо с оглед вътрешната структура на съдебната ѝ система, да натовари централния си орган/и с административното предаване и получаване на европейските заповеди за арест, както и с цялата свързана с тях официална кореспонденция.

Държавата членка, която иска да използва посочените в този член възможности, следва да предостави на генералния секретариат на Съвета информация, свързана с определения централен орган или централни органи. Посочването обвързва всички органи на издаващата държава членка“.

Нидерландското право

- 8 Рамковото решение е транспонирано в нидерландското право с Overleveringswet (Закон за предаването). Член 1 от този закон гласи:

„За целите на този закон:

[...]

- b. „европейска заповед за арест“ е писменото решение на съдебен орган на държава — членка на Европейския съюз, за задържането и предаването на дадено лице от съдебния орган на друга държава членка;

[...]

- i. „издаващ съдебен орган“ е съдебният орган на държава — членка на Европейския съюз, компетентен по силата на националното право да издава европейски заповеди за арест;

[...]“.

- 9 Член 5 от Закона за предаването предвижда:

„Лицата се предават единствено на издаващите съдебни органи на други държави — членки на Европейския съюз, при спазване на разпоредбите на този закон и разпоредбите за прилагането му“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 10 На 13 февруари 2012 г. Jonavos apylinkės teismas (Районен съд Йонава, Литва) осъжда литовския гражданин г-н Kovalkovas за нанасяне на тежка телесна повреда и му налага наказание лишаване от свобода за срок от четири години и шест месеца. През август 2013 г. литовското министерство на правосъдието издава европейска заповед за ареста на г-н Kovalkovas за целите на изпълнението в Литва на неизтърпяната част от срока на това наказание, а именно три години, единадесет месеца и пет дена.
- 11 Rechtbank Amsterdam (Амстердамски първоинстанционен съд, Нидерландия) е изпълняващият съдебен орган, сезиран с тази европейска заповед за арест с оглед задържането и предаването на г-н Kovalkovas на литовските власти.
- 12 С оглед на данните в доклада за оценка на Съвета от 14 декември 2007 г. относно националните практики във връзка с европейската заповед за арест (Доклад за оценка по четвъртия кръг на взаимното оценяване — „Практическо прилагане на европейската заповед за арест и съответните процедури за предаване между държавите членки“: доклад за Литва (12399/2/07 REV 2), запитващата юрисдикция се съмнява дали европейската заповед за арест, издадена от орган като литовското министерство на правосъдието, трябва да се смята за

издадена от „съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамковото решение и дали съответно тази европейска заповед за арест е „съдебно решение“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Рамковото решение.

- 13 В това отношение посочената юрисдикция иска да установи дали понятията „съдебно решение“ и „съдебен орган“ по смисъла на Рамковото решение трябва да се тълкуват като самостоятелни понятия на правото на Съюза, или пък държавите членки са свободни да определят смисъла и обхвата им.
- 14 Ако се приеме, че тези понятия попадат в обхвата на националното право на държавите членки, запитващата юрисдикция смята, че в частност предвид съображения 5, 6 и 9 от Рамковото решение има място за съмнение дали изборът на Република Литва да посочи литовското министерство на правосъдието като „издаващ съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 е съвместимо с Рамковото решение, доколкото подобен избор би бил в противоречие с целта на Рамковото решение за „деполитизиране“ на процедурите за екстрадиция.
- 15 Ако се приеме, че посочените понятия са самостоятелни понятия на правото на Съюза, запитващата юрисдикция смята — с оглед на точка 56 от решение от 1 юни 2016 г., *Bob-Dogi* (C-241/15, EU:C:2016:385) — че тези понятия биха предполагали европейската заповед за арест да се издава от орган, който има статут и правомощия, позволяващи му да гарантира достатъчна съдебна защита на етапа на издаването на европейската заповед за арест. С оглед на принципа на взаимно признаване, на който се основава Рамковото решение, тази юрисдикция счита, че по принцип е изключена възможността европейската заповед за арест да се издава от министерство на държава членка. Според нея в това отношение може би няма значение, че европейската заповед за арест се издава въз основа на решение на съд на тази държава членка.
- 16 Запитващата юрисдикция смята, че издаваната от министерство европейска заповед за арест би могла да се разглежда като издадена от „съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамковото решение, когато се издава единствено по искане на произнеслия присъдата съд и в изпълнение на решението на този съд, който е преценил за необходимо да се издаде европейска заповед за арест.
- 17 При тези условия *Rechtbank Amsterdam* (Амстердамски първоинстанционен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
  - „1) Самостоятелни понятия на правото на Съюза ли са изразите „съдебен орган“ по член 6, параграф 1 от Рамково[то] решение [...] и „съдебно решение“ по член 1, параграф 1 от Рамково[то] решение [...]?
  - 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос: въз основа на какви критерии може да се определи дали даден орган на издаващата държава членка е „съдебен орган“ от такова естество и дали издадената от него европейска заповед за арест следователно е „съдебно решение“ от такова естество?
  - 3) При утвърдителен отговор на първия въпрос: попада ли [литовското] министерств[о] на правосъдието [...] в обхвата на понятието „съдебен орган“ по член 6, параграф 1 от Рамково[то] решение [...] и съответно издадената от този орган европейска заповед за арест представлява ли „съдебно решение“ като посоченото в член 1, параграф 1 от Рамково[то] решение [...]?
  - 4) При отрицателен отговор на първия въпрос: в съответствие ли е с правото на Съюза определянето на орган като [литовското] министерств[о] на правосъдието [...] като издаващ съдебен орган?“.

По спешното производство

- 18 Запитващата юрисдикция иска това преюдициално запитване да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство, предвидено в член 107 от Процедурния правилник на Съда.
- 19 Тя обосновава искането си с това, че в момента г-н Kovalkovas е лишен от свобода до действителното му предаване на литовските власти.
- 20 На първо място, следва да се отбележи, че настоящото преюдициално запитване се отнася до тълкуването на Рамковото решение, което е акт от областите, посочени в част трета, дял V от Договора за функционирането на ЕС, относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Следователно запитването може да бъде разгледано по реда на спешното преюдициално производство.
- 21 На второ място, съгласно практиката на Съда следва да се вземе предвид обстоятелството, че понастоящем заинтересованото лице в главното производство не е на свобода и че продължаването на срока на задържането му зависи от изхода на спора в главното производство (решение от 16 юли 2015 г., Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, т. 24). Всъщност според информацията от запитващата юрисдикция на г-н Kovalkovas е наложена мярка задържане във връзка с изпълнението на издадената срещу него европейска заповед за арест.
- 22 При тези условия на 12 септември 2016 г. по предложение на съдията докладчик и след изслушване на генералния адвокат четвърти състав на Съда решава да уважи искането на запитващата юрисдикция за разглеждане на настоящото преюдициално запитване по реда на спешното преюдициално производство.
- 23 Освен това на основание член 111 от Процедурния правилник е взето решение да не се провежда писмената фаза на производството по член 109, параграф 2 от този правилник.

По преюдициалните въпроси

По първите три въпроса

- 24 С първите три въпроса, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали понятието „съдебен орган“ по член 6, параграф 1 от Рамковото решение е самостоятелно понятие на правото на Съюза и дали член 6, параграф 1 трябва да се тълкува в смисъл, че орган на изпълнителната власт като литовското министерство на правосъдието попада в обхвата на понятието „издаващ съдебен орган“ по смисъла на тази разпоредба, така че издадената от него европейска заповед за арест за целите на изпълнението на присъда, с която се определя наказание лишаване от свобода, може да се смята за „съдебно решение“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Рамковото решение.
- 25 Най-напред следва да се припомни, че както е видно по-конкретно от член 1, параграфи 1 и 2 и от съображения 5 и 7 от Рамковото решение, то има за цел да замени многостранната система за екстрадиция, установена с Европейската конвенция за екстрадиция от 13 декември 1957 г., със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване, като тази система е основана на принципа на взаимното признаване (решение от 5 април 2016 г., Aranyosi и Căldăraru, C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, т. 75 и цитираната съдебна практика).

- 26 В този смисъл Рамковото решение има за цел чрез въвеждането на нова опростена и по-ефикасна процедура за предаване на осъдени или заподозрени в нарушаване на наказателния закон лица да улесни и ускори съдебното сътрудничество, за да допринесе за осъществяването на целта на Съюза да се превърне в пространство на свобода, сигурност и правосъдие въз основа на високата степен на доверие, която трябва да съществува между държавите членки (решение от 5 април 2016 г., *Aranyosi и Căldăraru*, C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, т. 76 и цитираната съдебна практика).
- 27 Както принципът на взаимно доверие между държавите членки, така и принципът на взаимно признаване имат основно значение в правото на Съюза, тъй като позволяват създаването и поддържането на пространство без вътрешни граници. По-конкретно, принципът на взаимно доверие изисква, що се отнася по-специално до пространството на свобода, сигурност и правосъдие, от всяка от тези държави да приеме, освен при изключителни обстоятелства, че всички други държави членки зачитат правото на Съюза, и по-специално признатите от него основни права (решение от 5 април 2016 г., *Aranyosi и Căldăraru*, C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, т. 78 и цитираната съдебна практика).
- 28 Принципът за взаимно признаване, който е „крайъгълният камък“ на съдебното сътрудничество, съгласно член 1, параграф 2 от Рамковото решение изисква държавите членки по принцип да са длъжни да изпълнят европейската заповед за арест. Всъщност изпълняващият съдебен орган няма право да откаже да изпълни такава заповед за арест, освен в изчерпателно изброените случаи, при които не се допуска изпълнение, предвидени в член 3 от Рамковото решение, или в изчерпателно изброените случаи, при които може да се откаже изпълнение, предвидени в членове 4 и 4а от Рамковото решение. Освен това за изпълнението на европейска заповед за арест не могат да се поставят други условия, освен изчерпателно уредените в член 5 от Рамковото решение (решение от 5 април 2016 г., *Aranyosi и Căldăraru*, C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, т. 79 и 80, както и цитираната съдебна практика).
- 29 Единствено европейските заповеди за арест по смисъла на член 1, параграф 1 от Рамковото решение обаче трябва да бъдат изпълнявани в съответствие с разпоредбите на това решение. Съгласно член 1, параграф 1 от Рамковото решение европейската заповед за арест е „съдебно решение“, което предполага да е издадена от „съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от него.
- 30 Съгласно последно споменатата разпоредба издаващият съдебен орган е съдебният орган на издаващата държава членка, компетентен да издаде европейска заповед за арест съгласно правото на тази държава.
- 31 Макар че в съответствие с принципа на процесуална автономия на държавите членки член 6, параграф 1 от Рамковото решение препраща към правото на тези държави, следва да се констатира, че това препращане се отнася само до определянето на съдебния орган, компетентен да издава европейски заповеди за арест. Следователно препращането не засяга определеното на понятието „съдебен орган“ само по себе си.
- 32 При тези условия смисълът и обхватът на понятието „съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамковото решение не може да бъдат оставени на преценката на всяка държава членка (вж. по аналогия решения от 17 юли 2008 г., *Kozłowski*, C-66/08, EU:C:2008:437, т. 43 и от 16 ноември 2010 г., *Mantello*, C-261/09, EU:C:2010:683, т. 38).
- 33 Оттук следва, че понятието „съдебен орган“, съдържащо се в член 6, параграф 1 от Рамковото решение, трябва да има навсякъде в Съюза самостоятелно и еднакво тълкуване, което съгласно постоянната практика на Съда трябва да бъде дадено едновременно с оглед на текста и контекста на разпоредбата и целта на Рамковото решение (вж. по аналогия решение от 28 юли 2016 г., *JZ*, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, т. 37 и цитираната съдебна практика).

- 34 В този смисъл, що се отнася до текста на член 6, параграф 1 от Рамковото решение, следва да се отбележи, че съдържащият се в тази разпоредба термин „съдебен орган“ не обозначава единствено съдиите или юрисдикциите на дадена държава членка, а обхваща по-общо органите, на които в съответния правен ред е възложено да участват в правораздаването (решение с днешна дата, Poltorak, C-452/16 PPU, т. 33).
- 35 Все пак следва да се констатира, че понятието „съдебен орган“ по тази разпоредба не бива да се тълкува в смисъл, че би могло да обхваща и органи на изпълнителната власт като министерствата.
- 36 На първо място, в общото си значение думата „съдебен“ не се отнася до министерствата на държавите членки. Всъщност тази дума се отнася до съдебната власт, която, както посочва генералният адвокат в точка 34 от заключението си, трябва да се разграничава от изпълнителната власт съгласно принципа на разделение на властите, характерен за функционирането на всяка правова държава. В този смисъл като съдебни органи традиционно се разглеждат органите, които участват в правораздаването, за разлика например от министерствата и другите правителствени служби, които принадлежат към изпълнителната власт.
- 37 На второ място, Рамковото решение се крепи на принципа, че решенията относно европейските заповеди за арест се ползват с всички гаранции, характерни за този вид актове, в това число произтичащите от основните права и основните правни принципи, упоменати в член 1, параграф 3 от Рамковото решение. Това означава, че не само решението относно изпълнението на европейската заповед за арест, но и решението относно издаването ѝ трябва да се взема от съдебен орган, така че цялата уредена в Рамковото решение процедура за предаване между държавите членки да протича под контрола на съдебните органи (вж. в този смисъл решение от 30 май 2013 г., F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, т. 39, 45 и 46).
- 38 В този контекст член 7 от Рамковото решение разрешава на държавите членки — при определени посочени в тази разпоредба условия и ако е необходимо с оглед на вътрешната структура на съдебната им система — да възложат предаването и получаването на европейските заповеди за арест на несъдебен орган, а именно на централен орган.
- 39 Макар че министерствата на държавите членки биха могли да попадат в обхвата на понятието „централен орган“ по смисъла на член 7, все пак, разглеждан в светлината на съображение 9 от Рамковото решение, този член сочи, че участието на подобен централен орган се свежда до оказването на практическо и административно съдействие на компетентните съдебни органи. В този смисъл възможността по член 7 от Рамковото решение не би могла да се простира дотам, че да позволява на държавите членки да възложат на този централен орган да взема решенията относно издаването на европейски заповеди за арест вместо компетентните съдебни органи.
- 40 На трето място, посочването на орган на изпълнителната власт като „изпълняващ съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамковото решение би било в противоречие с целите на Рамковото решение, припомнени в точки 25—28 от настоящото решение.
- 41 Всъщност Рамковото решение има за цел да въведе опростена процедура за предаване пряко между съдебните органи, която да замести традиционната система на сътрудничество между суверенни държави, предполагаща намеса и преценка от страна на политическата власт, за да се гарантира свободното движение на съдебните решения по наказателни дела в пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

- 42 Същевременно определянето на орган на изпълнителната власт като литовското министерство на правосъдието за компетентен за издаването на европейски заповеди за арест би означавало да се предостави на изпълнителната власт правомощието за вземане на решения в процедурата за предаване на издирваните лица, докато Рамковото решение цели да премахне именно това.
- 43 Освен това принципът на взаимно признаване, закрепен в член 1, параграф 2 от Рамковото решение, по силата на който изпълняващият съдебен орган е длъжен да изпълни заповедта за арест, издадена от издаващия съдебен орган, почива на предпоставката, че процедурата преди изпълнението на европейската заповед за арест се е развивала с участието на съдебен орган, който да упражнява съдебен контрол.
- 44 Издаването на заповед за арест от принадлежащо към изпълнителната власт ведомство като литовското министерство на правосъдието обаче не дава сигурност на изпълняващия съдебен орган, че тази европейска заповед за арест е издадена под такъв съдебен контрол, и поради това не би могло да е достатъчно да гарантира споменатата в точка 26 от настоящото решение висока степен на доверие между държавите членки, на която именно се основава Рамковото решение.
- 45 Ето защо понятието „съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамковото решение трябва да се тълкува в смисъл, че министерство на държава членка като литовското министерство на правосъдието не би могло да попада в обхвата на това понятие, така че издаваната от него европейска заповед за арест за целите на изпълнението на присъда, с която се определя наказание лишаване от свобода, не може да се смята за „съдебно решение“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Рамковото решение.
- 46 Накрая, това тълкуване не намира опровержение в обстоятелството, че както споменава литовското правителство в отговора си на поставените от Съда писмени въпроси, литовското министерство на правосъдието действа единствено в строгата хипотеза на изпълнението на присъда, постановена от съд след проведено съдебно производство и придобила сила на пресъдено нещо, от една страна, и по искане на съд, от друга.
- 47 Всъщност, както сочат сведенията, предоставени от литовското правителство в отговор на поставените от Съда писмени въпроси, крайното решение относно издаването на европейската заповед за арест е от компетентността на литовското министерство на правосъдието, а не на съда, определил наказанието лишаване от свобода, във връзка с което се издава тази европейска заповед за арест. Това министерство следи за спазването на необходимите условия за издаването на заповедта и разполага със свобода на преценка по въпроса за пропорционалността на издаването ѝ.
- 48 По всички изложени съображения на първите три въпроса следва да се отговори, че понятието „съдебен орган“ по член 6, параграф 1 от Рамковото решение е самостоятелно понятие на правото на Съюза и член 6, параграф 1 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска орган на изпълнителната власт като литовското министерство на правосъдието да бъде определен за „издаващ съдебен орган“ по смисъла на тази разпоредба, така че издадената от него европейска заповед за арест за целите на изпълнението на присъда, с която се определя наказание лишаване от свобода, не може да се смята за „съдебно решение“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Рамковото решение.

По четвъртия въпрос

- 49 Предвид отговора на първите три въпроса не е необходимо да се отговаря на четвъртия.

По ограничаването на действието на настоящото решение във времето

- 50 В съдебното заседание литовското и нидерландското правителство, както и Европейската комисия отправят искане до Съда да ограничи действието на настоящото решение във времето, ако постанови, че орган на изпълнителната власт като литовското министерство на правосъдието не попада в обхвата на понятието „съдебен орган“ по смисъла на член 6, параграф 1 от Рамковото решение. По същество те се мотивират с евентуалните последици от настоящото решение за делата, по които се разглеждат европейски заповеди за арест, издадени от орган, който не е „съдебен орган“ по смисъла на посочената разпоредба.
- 51 В това отношение следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика тълкуването, което Съдът дава на норма на правото на Съюза при упражняване на компетентността си по член 267 ДФЕС, уточнява и изяснява значението и обхвата на тази норма, както тя трябва или е трябвало да се разбира и прилага от момента на нейното влизане в сила. От това следва, че така разтълкуваната норма може и трябва да се прилага от съда към правоотношения, възникнали и установени преди обявяването на решението по искането за тълкуване, ако освен това са налице условията, които позволяват пред компетентните юрисдикции да се отнесе спор по прилагането на посочената норма (решение от 17 септември 2014 г., *Liivimaa Lihaveis*, C-562/12, EU:C:2014:2229, т. 80 и цитираната съдебна практика).
- 52 Единствено по изключение, въз основа на присъщия на правния ред на Съюза общ принцип на правна сигурност, Съдът може да ограничи възможността всяко заинтересовано лице да се позове на тълкувана от него разпоредба, за да оспори добросъвестно установени правоотношения. За да бъде наложено подобно ограничение, е необходимо да бъдат изпълнени два основни критерия, а именно добросъвестност на заинтересованите лица и риск от сериозни смущения (решения от 27 февруари 2014 г., *Transportes Jordi Besora*, C-82/12, EU:C:2014:108, т. 41 и от 22 септември 2016 г., *Microsoft Mobile Sales International* и др., C-110/15, EU:C:2016:717, т. 60).
- 53 Що се отнася до настоящия случай, както личи в частност от доклада за оценка на Съвета от 14 декември 2007 г., посочен в точка 12 от настоящото решение, в миналото Съветът е критикувал издаването на европейски заповеди за арест от литовското министерство на правосъдието като несъвместимо с изискването за посочване на „съдебен орган“. При тези условия не може да се приеме, че Република Литва е била подтикната да възприеме несъобразено с правото на Съюза поведение поради наличието на обективна и значителна несигурност относно смисъла на разпоредбите на правото на Съюза.
- 54 При тези условия не следва да се ограничава действието на настоящото решение във времето.

По съдебните разноски

- 55 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

Понятието „съдебен орган“ по член 6, параграф 1 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г., е самостоятелно понятие на правото на Съюза и член 6,

параграф 1 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска орган на изпълнителната власт като Министерството на правосъдието на Република Литва да бъде определен за „издаващ съдебен орган“ по смисъла на тази разпоредба, така че издадената от него европейска заповед за арест за целите на изпълнението на присъда, с която се определя наказание лишаване от свобода, не може да се смята за „съдебно решение“ по смисъла на член 1, параграф 1 от Рамково решение 2002/584, изменено с Рамково решение 2009/299.

Подписи